

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую
Ректор Запорізького
національного технічного
університету
_____ проф. С.Б. Беліков
«__» _____ 20__ р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 016 Спеціальна освіта

**Освітньо-професійна
програма** Корекційна освіта

КВАЛІФІКАЦІЯ 3340 Вихователь
3330 Асистент вчителя з корекційної освіти
3229 Логопед

Схвалено Вченою радою
Запорізького національного
технічного університету
протокол № 7 від 26.02.2016р

Преамбула

Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки бакалавра зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» випускника ЗНТУ є тимчасовим нормативним документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей та інших соціально важливих властивостей і якостей.

Внесено Запорізьким національним технічним університетом як тимчасовий документ до введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти України з галузі знань 01 «Освіта» за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Затверджено як тимчасовий документ ректором Запорізького національного технічного університету від «__»_____ 20__ року.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Пущина Ірина Вікторівна – керівник проектної групи, к. пед. н., доцент кафедри спеціальної педагогіки та реабілітології.

Клапчук Василь Васильович – член проектної групи, д. мед. н., професор, завідувач кафедри спеціальної освіти та реабілітології.

Бабій Іван Миколайович - член проектної групи, к. пед. н., доцент кафедри спеціальної педагогіки та реабілітології.

Івахненко Ганна Аркадіївна - член проектної групи, к. пед. н., доцент кафедри спеціальної педагогіки та реабілітології.

Кемкіна Вікторія Ігорівна - член проектної групи, к. пед. н., доцент кафедри спеціальної педагогіки та реабілітології.

ВСТУП

Наказом МОН України від 06. 11. 2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», вищим начальним закладам запропоновано розробити та запровадити з 1-го вересня 2016 року освітні програми та навчальні плани згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту».

Для створення тимчасової освітньої програми за відсутності методології і методичних рекомендацій використовувались такі положення Закону України «Про вищу освіту»:

1) ст. 1, п. 1. 17 - освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) - система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає:

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення;
- кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми;
- очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

2) ст. 10, п. 3 - стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей);
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

3) ст. 5, п.1 - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю;

4) ст. 1 п. 1.13 - компетентність визначає здатність особи успішно здійснювати навчальну та подальшу професійну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

5) ст. 1 п. 1.19 - результати навчання - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

На підставі цих положень прийнята (за термінологією Закону України «Про вищу освіту») така структура освітньої програми:

- виявлення видів, змісту та системи відповідних завдань інноваційної діяльності бакалавра (змісту вищої освіти) з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази;

- регламентація системи компетентностей бакалавра як здатностей до ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності з урахуванням вимог професійних стандартів або еквівалентної нормативної бази та вимог Національної рамки кваліфікацій;

- визначення програмних результатів навчання та їх ступеня складності шляхом декомпозиції компетентностей;

- обґрунтування номенклатури видів навчальної діяльності завдяки адекватному розподілу програмних результатів навчання за навчальними дисциплінами, практиками, індивідуальним завданнями;

- визначення кредитів на опанування всіх видів навчальної діяльності.

Реалізація компетентнісного підходу до проектування вищої освіти шляхом створення однозначного зв'язку зовнішніх цілей вищої освіти та дисциплінами, практиками та індивідуальними завданнями є вирішальним чинником якості вищої освіти ЗНТУ та створення реальної системи внутрішнього її забезпечення.

Прозорі й зрозумілі структура та зміст освітньої програми актуальні для бакалаврів, здобувачів, викладачів, роботодавців.

Освітньо-професійна програма «Корекційна освіта» використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектуванні освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін та практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і встановлює:

- обсяг та термін навчання бакалаврів;
- загальні компетенції;
- професійні компетентності за спеціальністю;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньої програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма «Корекційна освіта» використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньої програми;
- зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

Користувачі освітньо-професійної програми «Корекційна освіта»:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в ЗНТУ;
- викладачі ЗНТУ, які здійснюють підготовку бакалаврів спеціальності 016 «Спеціальна освіта»;
- екзаменаційна комісія спеціальності 016 «Спеціальна освіта»;
- приймальна комісія ЗНТУ.

Освітньо-професійна програма «Корекційна освіта» поширюється на кафедри ЗНТУ, що здійснюють підготовку фахівців ступеня бакалавра спеціальності 016 Спеціальна освіта.

1. Нормативні посилання

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
3. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
6. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.
7. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

2. Терміни та їх визначення

У програмі терміни вживаються в такому значенні:

- 1) *автономність і відповідальність* - здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;
- 2) *вища освіта* - сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у вищому навчальному закладі у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;
- 3) *галузь знань* - основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка;
- 4) *дисциплінарні компетентності* - деталізовані програмі компетентності як результат декомпозиції компетентностей фахівця спеціальності (спеціалізації) певного рівня вищої освіти;

5) *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)* - система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти;

6) *засоби діагностики* - документи, що затверджені в установленому порядку, та призначені для встановлення ступеню досягнення запланованого рівня сформованості компетентностей студента при контрольних заходах;

7) *знання* - осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

8) *інтегральна компетентність* - узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності;

9) *кваліфікаційний рівень* - структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня;

10) *компетентність/компетентності* (за НРК) - здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості;

11) *комунікація* - взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

12) *бакалавр* - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь бакалавра здобувається за освітньо-професійною програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС для вступників на базі повної загальної середньої освіти; 120 кредитів ЄКТС для вступників на основі ступеня молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста;

13) *результати навчання* (Закон України «Про вищу освіту») - сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти;

14) *результати навчання* (Національна рамка кваліфікацій) - компетентності (знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості), які набуває та/або здатна продемонструвати особа після завершення навчання;

15) *спеціальність* - складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

16) *стандарт вищої освіти* - це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності;

17) *уміння* - здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

18) *якість вищої освіти* - рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

3. Позначення і скорочення

НРК - Національна рамка кваліфікацій;

ЗК - загальні компетентності;

ЗР - загальні результати навчання;

ПК - професійні компетентності за спеціальністю;

ПР - професійні результати навчання;

ПКН - професійні компетентності спеціалізації;

ПРН - професійні результати навчання спеціалізації;

Н - нормативний вид навчальної діяльності за спеціальністю;

В - вибіркова навчальна діяльність.

4. Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою «Корекційна освіта»

До освоєння освітньої програми допускаються особи, які мають повну загальну середню освіту (закінчили школу, ліцей, колегіум, ПТНЗ, тощо) або ступень «молодший спеціаліст» (закінчили коледж, технікум, тощо). Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала який включає в себе оцінки зовнішнього незалежного оцінювання 2016 та 2017 року або вступних іспитів, середнього балу атестату.

5. Обсяг освітньо-професійної програми та його розподіл за нормативною та вибірковою частинами

Обсяг освітньо-професійної програми для вступників на основі освітнього ступеню «молодший спеціаліст» становить 120 кредитів ЄКТС. Нормативна частина програми становить 61 кредит ЄКТС. Обсяг вибіркової частини – 59 кредитів ЄКТС, що відповідає встановленим вимогам.

№	Вид навчальної діяльності	Обсяг кредитів
I. Цикл загальної підготовки		
1.1	Нормативна частина	9
ЗПН 01	Політико-правова система України	3
ЗПН 02	Історія української культури	3
ЗПН 03	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3
1.2	Вибіркова частина (за вибором ВНЗ)	25
ЗПВВ 01	Анатомія людини	8
ЗПВВ 02	Фізіологія людини	4,5
ЗПВВ 03	Основи нозології	3,5
ЗПВВ 04	Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3
ЗПВВ 05	Основи науково-дослідної роботи	3
ЗПВВ 06	Корекційно-реабілітаційні служби	3
1.3	Вибіркова частина (за вибором студента)	6
ЗПВС 01	Методика навчання основ здоров'я / Загальна теорія здоров'я	3
ЗПВС 02	Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (за професійним спрямуванням) / Іміджологія та ПІАР в галузі	3
II. Цикл професійної підготовки		
2.1	Нормативна частина	52
ППН 01	Вступ до спеціальності	3
ППН 02	Дефектологія	7
ППН 03	Логопедія	6,5
ППН 04	Корекційна психологія	5
ППН 05	Корекційна педагогіка	3,5
ППН 06	Логопедичні технології	7
ППН 07	Теорія і методика дошкільного навчання та виховання дітей з вадами мовлення	5
ППН 08	Основи інклюзивної освіти	3
ППН 09	Виробнича практика	9
ППН 10	Атестація	3
2.2	Вибіркова частина (за вибором ВНЗ)	25
ППВВ 01	Мовленнєві та сенсорні системи та їх порушення	5

ППВВ 02	Логоритміка з методикою	3
ППВВ 03	Психолого-педагогічна діагностика та відбір	3,5
ППВВ 04	Організація та методика навчального процесу осіб з психофізичними вадами	4,5
ППВВ 05	Соціально-правове забезпечення неповносправних осіб	3,5
ППВС 06	Логопедичний масаж	4,5
ППВВ 07	Технічні засоби навчання у спеціальних дитячих закладах	3
2.3	Вибіркова частина (за вибором студента)	3
ППВС 01	Рекреаційні технології / Адаптивне фізичне виховання	3
	Всього за програмою	120

6. Підходи до викладання та навчання:

- опис основних підходів, методів та технологій, передбачених програмою (наприклад, студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання на основі лабораторної практики);
- інтенсивний характер навчання (усі заняття базуються на активному залученні слухачів до освітнього процесу (дискусії, ділові ігри, робота в міні-іграх, обмін досвідом);
- практична спрямованість (широко використовуються приклади та ситуаційні вправи з практики освітніх установ, які функціонують в Україні);
- модульний формат навчання (поєднання настановних сесій і самостійної роботи студентів дає можливість отримання повноцінної вищої освіти без відриву від основної виробничої діяльності);
- використання інноваційної технологій (можливість самостійної роботи студентів з використанням електронних підручників та посібників, використання мультимедійних технологій).

7. Система оцінювання

Система оцінювання складається з:

1. Поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення модульної оцінки, при проведенні заліку і враховуються при визначенні підсумкової

екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння змістових модулів (проміжний контроль) - на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

2. тестові завдання;
3. розв'язування задач;
4. виконання творчих завдань;
5. виконання індивідуальної семестрової роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять.

Семестровий підсумковий контроль з дисциплін є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та/ або екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу.

8. Компетентності бакалавра за освітньо-професійною програмою «корекційна освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

8.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні комплексні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та продукування нових цілісних знань, а також проведення досліджень та/або здійснення інновацій у сфері освіти та спеціальної освіти результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

8.2. Загальні компетентності

ЗК ₁	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК ₂	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК ₃	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК ₄	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК ₅	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК ₆	Здатність працювати в команді.

ЗК ₇	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).
ЗК ₈	Здатність розробляти та управляти проектами.
ЗК ₉	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК ₁₀	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК ₁₁	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

8.3. Професійні компетентності

Професійні компетенції бакалавра зі спеціальної освіти за видами діяльності полягають в наступному:

<i>Діагностично-комунікативна діяльність</i>	
ПК ₁	Здатність проводити класифікацію інформаційних джерел наукових досліджень, володіти навичками роботи з комп'ютером і використовувати інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.
ПК ₂	Здатність до аналізу та систематизації організаційних та програмно-нормативних основ корекційно-виховного процесу, суспільних процесів становлення і розвитку спеціальної педагогіки як інтеграційної галузі наукових знань, що акумулюють дані всіх наук про людину.
ПК ₃	Здатність вивчення психофізичних, особистісних, поведінкових особливостей людей різного віку; закономірностей нормального та патологічного розвитку дітей в онтогенезі.
ПК ₄	Здатність вивчення етіопатогенезу, механізмів та симптоматики кожного мовленнєвого дефекту, визначення первинності – вторинності порушень мовлення (мислення).
ПК ₅	Уміння діагностувати загальний психофізичний розвиток людини, стан компонентів її мовленнєвої системи.
ПК ₆	Уміння відмежовувати патологію мовлення від фізіологічних проявів мовленнєвого становлення у дітей в нормі на кожному віковому етапі; диференціювати дітей з мовними розладами від дітей з подібними станами (порушення інтелекту, слуху, психічні захворювання та ін.).
ПК ₇	Здатність встановити педагогічно доцільні стосунки з дітьми, батьками, співробітниками, адміністрацією; формувати сприятливий мікроклімат в колективі спираючись на принципи деонтології.
ПК ₈	Уміння володіти культурою та технікою мовлення, користуватись власним мовленням як основним засобом розвитку мовлення логопатів та стимулювання їх мовленнєвої активності.
ПК ₉	Уміння творчо вирішувати різноманітні сучасні наукові проблеми і

	практичні завдання корекційної педагогіки на основі розвитку теоретико-методологічного мислення.
<i>Конструктивно-проектувальна діяльність</i>	
ПК ₁₀	Здатність встановити ближню та далеку мету корекційного впливу, визначити «зони найближчого розвитку» особи з психофізичними вадами.
ПК ₁₁	Вміння моделювати педагогічні ситуації та прогнозувати хід корекційної роботи.
ПК ₁₂	Здатність передбачення результату корекційних впливів або невтручання у мовленнєвий розвиток, появлення можливих вторинних відхилень або небажаних явищ у стані особи.
ПК ₁₃	Здатність відбору та конструювання змісту корекційно-логопедичної, діагностичної, профілактичної, виховної та методичної роботи в кожному окремому випадку порушеного мовлення чи у разі роботи з групою осіб
ПК ₁₄	Вміння планувати корекційно-виховну роботу, визначати етапи корекційного процесу, оцінювати ефективність методів та прийомів.
ПК ₁₅	Уміння визначати ризики та забезпечувати безпеку корекційно-виховної діяльності.
<i>Організаційно-дидактична діяльність</i>	
ПК ₁₆	Уміння організувати співпрацю з іншим персоналом (педагогічним, психологічним, медичним, соціальним) закладу, родиною логопата.
ПК ₁₇	Здатність комплектувати групи та підгрупи дітей; проводити індивідуальні та групові заняття; використовувати індивідуально-диференційований та особистісно-орієнтований підхід.
ПК ₁₈	Уміння обладнати та організувати роботу логопедичного кабінету в різних професійних умовах.
ПК ₁₉	Здатність визначати відповідні пріоритети при вирішенні професійних завдань та володіти високим рівнем знань в області корекційної психопедагогіки та логопедії (новітніми теоріями, інтерпретаціями, інноваційними методами і технологіями).
ПК ₂₀	Здатність до виявлення виховних та розвиваючих можливостей корекційних засобів впливу, відбору змісту корекційно-виховної роботи з будь-якою категорією осіб-логопатів.
ПК ₂₁	Уміння формувати та розробляти програму у відповідності до наявного устаткування, використовувати можливості заміни різних видів устаткування і обладнання для вирішення завдань корекційно-виховного процесу.
ПК ₂₂	Здатність відбирати та розподіляти ефективні методи, форми роботи та засоби впливу (завдання, наочність, мовленнєвий матеріал та ін..)
ПК ₂₃	Уміння володіти методиками розвитку рідної мови, формування духовної культури та світогляду у дітей з розладами мовленнєвої сфери, методиками навчання основ здоров'я та безпеки життєдіяльності.

<i>Рефлексивно-перцептивна діяльність</i>	
ПК ₂₄	Вміння аналізувати якість та ефективність застосованих методів, прийомів та засобів професійної діяльності.
ПК ₂₅	Здатність до самостійного набуття знань, самоаналізу, рефлексії результатів своєї професійної діяльності.

9. Розподіл змісту вищої освіти

Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки:

- цикл загальної підготовки,
- цикл професійної підготовки;

Розподіл змісту вищої освіти та кредитів за видами навчальної діяльності подано у таблиці 9.1.

Таблиця 9.1

Розподіл змісту вищої освіти та кредитів за видами навчальної діяльності

Шифр	Назва навчальної дисципліни	Кількість кредитів	Формування компетентностей		Очікувані результати навчання
			загальні	професійні	
I. Цикл загальної підготовки					
1.1. Нормативна частина					
ЗПН 01	Політико-правова система України	3	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₅	ПК ₁₈	Знання структури та функцій політико-правової системи; принципів поділу державної влади в Україні; місця і ролі парламенту, глави держави та виконавчої влади в політико-правовій системі; класифікації політичних партій; партійних ідеологій та їх типів; методів дослідження та вирішення суспільних проблем в Україні. Вміння орієнтуватися в сучасному правовому полі та правильно застосовувати положення Конституції та законів України у практичній діяльності та повсякденному житті; орієнтуватися у сучасному політичному житті України, аналізувати сучасні соціальні проблеми розвитку суспільства та аргументовано відстоювати власну громадянську позицію щодо цих питань.
ЗПН 02	Історія української культури	3	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₃ ЗК ₁₀	ПК ₈ ПК ₂₃	Знати сутність, структуру, функції культури, її місце в житті людини і суспільства, провідні тенденції розвитку культури та художні стилі, властиві культурним епохам, творчість провідних діячів української та зарубіжної культури і мистецтва; теоретичні засади предмету як окремої галузі наукових знань; основні проблеми культурологічних знань; сутність процесу

					<p>розвитку культури; місце і роль української культури у розмаїтті національних культур; взаємозв'язок культури та людини; зміст та особливості національних культур; окремі культурні артефакти, що розкривають ознаки та особливості кожної історико-культурної епохи, зміст основних (програмних) першоджерел.</p> <p>Вміти: розуміти та використовувати основні культурологічні поняття у повсякденному житті; змістовно і послідовно аналізувати основні культурні епохи, їх історико-культурні пам'ятки; аналізувати закономірності розвитку світової культури та особливості їх прояву/віддзеркалення в українській культурі; самостійно робити висновки і узагальнення культурологічних проблем; вміти застосовувати культурологічні знання для визначення особистої орієнтації в культурному просторі.</p>
ЗПН 03	Комп'ютерна техніка та методи математичної статистики	3	ЗК ₂ ЗК ₃ ЗК ₉	ПК ₁ ПК ₂₄	<p>Знати принципи побудови інформаційних систем та функціонування ПК, технологію роботи в середовищі графічних операційних систем та в мережі Інтернет; технологію оформлення текстових документів, створення, редагування та показу електронних презентацій, форматування електронних таблиць, діаграм, математичної обробки та аналізу даних у комп'ютерному середовищі; принципи збереження інформації в базах даних.</p> <p>Вміти працювати в середовищі операційної системи Windows; працювати в мережі Інтернет; оформляти документи засобами текстового редактора Word; створювати, редагувати та демонструвати електронні презентації засобами PowerPoint; створювати формувати електронні таблиці, діаграми засобами Excel; обчислювати та аналізувати дані засобами Excel;</p>

використовувати прикладні програми пакету MS Office.

1.2. Вибіркова частина (за вибором ВНЗ)

ЗПВВ 01	Анатомія людини	6	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₄	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₆ ПК ₁₂	<p>Знання зовнішніх форм і пропорцій тіла людини та його частин; окремих органів, їх конструкцію, мікроскопічну будову; основних етапів розвитку людини в процесі еволюції; особливостей будови тіла й окремих органів в різні вікові періоди; особливостей формування людського організму в умовах навколишнього середовища.</p> <p>Вміння вказати кістки, м'язи, системи та органи людини; показати ділянки людського тіла з урахуванням топографічної будови.</p>
ЗПВВ 02	Фізіологія людини	7	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₃ ЗК ₉	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₆ ПК ₁₂	<p>Знання принципів життєдіяльності організму людини; механізмів функціонування окремих систем (нервова, кровообіг, дихання, травлення, обмін речовин, та енергії, терморегуляція, залози внутрішньої секреції, вища нервова діяльність, руховий апарат); поняття про онтогенез, вікової періодизації; особливостей розвитку фізіологічних систем в онтогенезі; загальної характеристики стану головних фізіологічних систем (кровообігу, дихання, нервової, ендокринної, вивідної тощо) в різні вікові періоди; критичних періодів функціонального стану організму в процесі його особистого розвитку.</p> <p>Вміння врахувати вікові особливості організму при організації корекційно-навчальної роботи; використовувати фізіологічні методи дослідження людини.</p>
					<p>Знання загальної структури і фізіологічних властивості організму; будови і функцій основних регуляторних систем; поняття про здоров'я, хворобу та вплив соціальних факторів на</p>

ЗПВВ 03	Основи нозології	4	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₅ ЗК ₁₀	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₆ ПК ₁₂	<p>здоров'я людини; загальних наукових теорій хвороби; класифікації хвороб; періодів перебігу хвороб, виздоровлення, смерті; питань етіології, патогенезу, саногенезу; основних шляхів і механізмів впливу на організм патогенних факторів; спадкових форм патології і типи їх успадкування; характеристики основних типових патологічних процесів. Знання методологічних та практичних засад застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ, 2001) та Міжнародної класифікації хвороб (МКХ-10).</p> <p>Вміння виділяти основні ланки патогенезу; пояснювати механізм захисного характеру реактивності у збереженні гомеостазу; пояснювати механізм і прояви типових патологічних процесів; характеризувати головні причини у загальні механізми виникнення спадкових захворювань.</p>
ЗПВВ 04	Долікарська медична допомога у невідкладних станах	3	ЗК ₂ ЗК ₄ ЗК ₇	ПК ₁₅	<p>Знання завдань і загальних принципів надання першої долікарської допомоги в разі нещасних випадків і гострих станів; видів ран і кровотеч, принципів їх виникнення, ознаки, принципи зупинки кровотеч різними способами, можливі ускладнення; першої долікарської допомоги при опіках та відмороженнях; видів ушкоджень тканин, кісток, суглобів; клінічні прояви, способи проведення іммобілізації, профілактики травматичного шоку; клінічних проявів нещасних випадків, отруєнь, гострих захворювань; особливостей надання першої долікарської допомоги в практиці роботи з неповносправними особами.</p> <p>Уявлення про основні клінічні прояви захворювань внутрішніх органів, основні заходи профілактики.</p>

					<p>Знання про загальний та спеціальний догляд за особами які мають психофізичні вади.</p> <p>Вміння обробляти рани; проводити тимчасову зупинку кровотечі; проводити транспортну іммобілізацію кінцівок при переломах та вивихах; транспортувати потерпілих та тяжкохворих; накладати пов'язки на різні ділянки тіла; проводити штучну вентиляцію легень, закритий масаж серця, промивання шлунка; надавати першу долікарську допомогу в разі знепритомніння, колапсу, шоку, опіків і відморожень, ураження електричним струмом, утоплення, отруєння, укусів тваринами та комахами, перегрівання та переохолодження організму.</p>
ЗПВВ 05	Основи науково-дослідної роботи	3	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₃ ЗК ₅ ЗК ₇ ЗК ₈ ЗК ₉	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₉ ПК ₁₁ ПК ₁₉ ПК ₂₄	<p>Вміння здійснювати відбір та класифікацію інформаційних джерел наукових досліджень. Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.).</p> <p>Здатен виділяти сутність та основні етапи організації наукового дослідження.</p> <p>Знання методології наукових досліджень, характеристики і можливості використання педагогічних і супутніх методів наукового дослідження при виконанні науково-дослідницької роботи.</p> <p>Вміння обробляти отримані дані за допомогою методів математичної статистики, оформляти роботу згідно вимог, що пред'являються, готувати доповіді, тези та матеріали статей, застосовувати у практичній діяльності отримані знання.</p>

ЗПВВ 06	Корекційно-реабілітаційні служби	3,5	ЗК ₅ ЗК ₆ ЗК ₇	ПК ₂ ПК ₇ ПК ₁₆	<p>Знання специфіки діяльності, завдань та методів роботи корекційно-реабілітаційних служб, їх місця в системі державної та недержавної допомоги людям з особливими потребами; типів і видів корекційно-реабілітаційних служб; окремих організаційно-методологічних підходів до створення та роботи корекційно-реабілітаційних служб; світового досвіду в організації корекційно-реабілітаційних закладів; типових психолого-педагогічних та соціально-культурних проблем людей з обмеженими можливостями (проблеми соціалізації, вікової ізоляції від суспільства тощо); видів і завдань інформаційної допомоги людям з особливими потребами; ролі громадських організацій в наданні допомоги людям з обмеженнями розвитку.</p> <p>Вміння визначати окремі типові психолого-педагогічні та соціально-культурні проблеми людей з обмеженими можливостями; застосовувати базові психолого-педагогічні знання для організації спілкування особистості; застосовувати базові знання для вибору ефективних форм і методів корекційно-реабілітаційної діяльності; здійснювати інформаційно-консультаційну підтримку сімей, що мають дітей з особливими потребами.</p>
Вибіркова частина (самостійного вибору студента)					
					<p>Знання предмету, мети і завдань інтегрованого курсу «Основи здоров'я» для учнів 1-4 класів; структури та змісту навчального матеріалу інтегрованого курсу «Основи здоров'я» для учнів 1-4 класів; методики організації навчального процесу з основ здоров'я; вимог до навчальних досягнень учнів з основ здоров'я; основних форм, методів і стратегій навчання учнів</p>

ЗПВС 01	<i>Методика навчання основ здоров'я</i>	3	ЗК ₂ ЗК ₈ ЗК ₉	ПК ₂ ПК ₁₁ ПК ₁₃ ПК ₁₅ ПК ₂₃ ПК ₂₅	<p>основам здоров'я та безпеці життєдіяльності; засобів формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності: активної мотивації на ведення здорового способу життя, удосконалення фізичної, соціальної, психічної та духовної складових їх особистого здоров'я, здатності застосовувати всі набуті компетенції в конкретних життєвих або навчальних умовах.</p> <p>Вміння будувати урок з означеної дисципліни як цілісну, складну, динамічну систему, основними складовими якої є організаційний, дидактичний, методичний та оздоровчий аспект; методично грамотно організувати навчальний процес з основ здоров'я; правильно оцінювати навчальні досягнення учнів з основ здоров'я; використовувати в навчальному процесі основні форми, методи і стратегії навчання учнів основам здоров'я; виховувати в учнів бажання вести здоровий та безпечний спосіб життя; формувати в учнів здоров'язбережувальну компетентність шляхом набуття ними навичок здорового способу життя та умінь зберігати і зміцнювати фізичне, соціальне, психічне і духовне здоров'я.</p>
	<i>Загальна теорія здоров'я</i>		ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₈	ПК ₁₂ ПК ₂₃	<p>Знання про хімічну будову, властивості, структуру і функціонування живих систем на різних рівнях організації живого; взаємозв'язків між живими системами, неживою природою; методології наукового пізнання.</p> <p>Вміння самостійного вивчення основних понять, законів, біологічних закономірностей; спостерігати, досліджувати і пояснювати явища природи; застосовувати теоретичні знання з метою професійного самовизначення у прикладних сферах людської діяльності (медицина, сільське господарство,</p>

					біотехнологія, педагогіка); встановлювати гармонійні стосунки з природою на основі поваги до життя як найвищої цінності, до всього живого як унікальної частини біосфери; використовувати набуті знання для оцінки наслідків своєї діяльності по відношенню до навколишнього середовища, здоров'я інших людей, власного здоров'я, обґрунтування та дотримання заходів профілактики захворювань, правил поведінки у природі.
ЗПВС 02	<i>Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (за професійним спрямуванням)</i>	3	ЗК ₅ ЗК ₆ ЗК ₇	ПК ₁₅ ПК ₁₈ ПК ₂₅	Знання суті та змісту, основних понять та категорій науки управління організацією та діалектики менеджменту; основних функцій управління; методів прийняття управлінських рішень; операційного менеджменту; основних понять та категорій маркетингу, його конкретного практичного інструментарію. Вміння використовувати у своїй подальшій діяльності раціональну технологію, евристичний та кількісний інструментарій обґрунтування та прийняття управлінських рішень; використовувати методологію стратегічного планування діяльності організацій для визначення головних цілей і розробки програм їх досягнення в умовах складного динамічного економічного середовища; зорієнтувати діяльність підприємства (організації) на задоволення потреб та побажань споживачів.
	<i>Іміджологія та ПІАР в галузі</i>		ЗК ₅ ЗК ₆ ЗК ₇	ПК ₇ ПК ₈ ПК ₁₈	Знання основних понять і термінів, теоретичних засад іміджеології, основні аспекти використання існуючих знакових систем у створенні іміджу послуг; етично-естетичних моделей іміджу педагога; психологічних особливостей вирішення проблем комунікації і професійної реалізації. Вміння оцінювати та свідомо будувати власний імідж;

					аналізувати і формувати імідж організації, готувати й проводити самопрезентації, корпоративні презентації, вести первинні коучинг-консультації, розробляти проектні програми різних видів іміджу.
II. Цикл професійної підготовки					
2.1. Нормативна частина					
ППН 01	Вступ до спеціальності	3	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₃	ПК ₁ ПК ₂ ПК ₁₈	Знання системи організації навчального процесу у вищому навчальному закладі; характеру професійної діяльності вихователя логопеда, асистента вчителя-логопеда. Вміння самоорганізовувати навчальну діяльність; визначати актуальні проблеми психолого-педагогічної та спеціальної (логопедичної) діяльності та пошуку шляхів їх вирішення; орієнтуватися в загальнодидактичних, спеціальних та логопедичних поняття; аналізувати стан сучасної логопедичної та психолого-педагогічної допомоги дітям з мовленнєвими порушеннями на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури.
ППН 02	Дефектологія	10	ЗК ₁ ЗК ₂	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₄ ПК ₆ ПК ₁₀ ПК ₁₂ ПК ₂₀	Знання основних понять дефектології; особливостей дітей з різними психофізичними й розумовими вадами; методів педагогічного вивчення і виявлення порушень розвитку у дітей; класифікації груп дітей з обмеженими психофізичними можливостями; систему освітніх спеціальних закладів для дітей з обмеженими психофізичними можливостями; шляхи та напрямки профілактики та корекції психофізичних порушень у дітей; професійні вимоги до педагога-дефектолога. Вміти спостерігати та аналізувати порушення у розвитку, навчанні та вихованні; виявляти дітей, які мають відхилення у розвитку; аналізувати особливості діяльності та поведінки дітей

				з відхиленнями; визначати і класифікувати вид порушення розвитку дитини, надавати рекомендації відносно спеціальної профілактики та корекції порушень.
ППН 03	Логопедія	11	ЗК ₂ ЗК ₃ ЗК ₅ ЗК ₆ ЗК ₉ ЗК ₁₁	<p>ПК₁ ПК₂ ПК₃ ПК₄ ПК₆ ПК₁₂ ПК₁₄ ПК₁₉ ПК₂₀ ПК₂₂</p> <p>Знання основних закономірностей розвитку дитячого мовлення; теоретичних основ логопедії; загальної характеристики мовленнєвих порушень, які зустрічаються у дошкільному та шкільному віці; шляхи подолання порушень. Теоретичних основ ринолалії, дизартрії, порушення голосу, темпу та ритму мови, заїкання, методів і прийомів їх виявлення у дітей, специфіки корекційно-виховної роботи; загальних принципів та прийомів подолання відхилень у мовленнєвому розвитку; взаємозумовленість мовленнєвих порушень та загального розвитку дитини.</p> <p>Вміння здійснювати корекційне навчання та виховання дітей; проводити підбір тематичного, дидактичного матеріалу; проводити корекційні заняття, співставляти методи та прийоми логопедичного впливу, оцінювати результативність роботи; виявляти різницю між фізіологічними особливостями дитячого мовлення та його стану при патологічних порушеннях; виявляти відхилення у мовленнєвому розвитку дітей; аналізувати ефективність педагогічного процесу з точки зору якості роботи над мовленням дітей; розбиратися в характері порушень та дефектів мовлення та їх причинах; володіти необхідними методами й прийомами та навичками й уміннями корекційно-педагогічної роботи; проводити бесіди з дітьми, вихователями, батьками; проводити аналіз медико-педагогічної документації та спеціальної літератури.</p>
				Знання завдань і методів спеціальної психології; основних

ППН 04	Корекційна психологія	4	ЗК ₂ ЗК ₆ ЗК ₇	ПК ₁ ПК ₃ ПК ₄ ПК ₉ ПК ₁₀ ПК ₁₂ ПК ₁₄ ПК ₁₉ ПК ₂₀	<p>наукових теорій, понять та термінів; загальних і специфічних закономірності психічного розвитку дітей з відхиленнями; ролі біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини; проявів загальних закономірностей психічного розвитку при психічних, сенсорних, інтелектуальних і фізичних порушеннях; специфічних закономірності аномального розвитку; психологічних параметрів дизонтогенезу.</p> <p>Знання типів порушень психічного розвитку: недорозвинення, затриманий розвиток, пошкоджений розвиток, дефіцитарний розвиток, спотворений розвиток, дисгармонійний розвиток.</p> <p>Знання ролі навчання в розвитку аномальних дітей; основних принципів психологічного вивчення дітей з відхиленнями у розвитку.</p>
ППН 05	Корекційна педагогіка	4	ЗК ₂ ЗК ₄ ЗК ₅ ЗК ₈ ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₁ ПК ₂ ПК ₉ ПК ₁₀ ПК ₁₂ ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₇	<p>Знання науково-теоретичних основ процесу навчання і виховання дітей з обмеженими психічними і фізичними можливостями; основних категорій дітей з обмеженими психічними і фізичними можливостями, головних особливостей організації їх навчання і виховання, основних навчально-виховних закладів для дітей з обмеженими психічними і фізичними можливостями; інтеграційних процесів, які відбуваються в країні по відношенню до дітей з фізичними та інтелектуальними вадами.</p> <p>Вміння аналізувати причини аномалій психофізичного розвитку, структуру дефекту; визначати мету, форми і методи корекційного впливу на дітей з різними аномаліями розвитку; спостерігати і аналізувати навчально-виховний процес у спеціальних школах; орієнтуватись в сучасних тенденціях розвитку спеціальної педагогіки та психології; організовувати</p>

				ПК ₁₃ ПК ₁₉ ПК ₂₀ ПК ₂₂	роботу з батьками, які мають дітей з особливими освітніми потребами; проводити просвітницьку роботу, спрямовану на поширення серед населення знань про особливості дітей з порушеннями психофізичного розвитку та шляхи профілактики аномалій розвитку дітей.
ППН 06	Логопедичні технології	8,5	ЗК ₂ ЗК ₅ ЗК ₈ ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₁ ПК ₂ ПК ₅ ПК ₁₀ ПК ₁₄ ПК ₁₇ ПК ₁₉ ПК ₂₀ ПК ₂₂	<p>Знання структури мовного дефекту при різних видах мовленнєвих порушень; основних етапів розвитку мовленнєвої діяльності дитини, їх зміст; принципів, прийомів та моделей логопедичного обстеження мовлення дитини; базових теоретико-методологічних основ використання логопедичних технологій;</p> <p>Знання специфіки змісту індивідуальної роботи з дітьми, що мають різні форми мовної патології; основних розділів індивідуальних програм роботи з дітьми, що страждають дислалією, ринолалією, дизартрією, алалією, дисграфією, дислексією.</p> <p>Вміння оперувати базовими логопедичними поняттями, спеціальною термінологією; виділяти і визначати характерні ознаки різних мовних патологій; розробляти і застосовувати моделі дослідження та корекції різних сторін мовлення дітей-логопатов; аналізувати процес логопедичного обстеження та корекційно-компенсуючого навчання, оцінювати його ефективність.</p> <p>Вміння обстеження дітей, діагностики мовних порушень, оформлення мовних карт; організації, планування і проведення індивідуальних, підгрупових логопедичних занять з дітьми. Розробка індивідуальних корекційно-розвивальних програм.</p>
					Знання науково-теоретичних основ виховної роботи з дітьми з

ППН 07	Теорія і методика дошкільного навчання та виховання дітей з вадами мовлення	5	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₈ ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₁ ПК ₂ ПК ₁₁ ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₇ ПК ₁₉ ПК ₂₀ ПК ₂₂	<p>тяжкими порушеннями мовлення; ключових понять та термінів спеціальної методики виховання дошкільнят з тяжкими порушеннями мовлення; принципів, методів, засобів, форм навчання та виховання дошкільнят з ТПМ; навчально-методичного забезпечення корекційно-виховної роботи з дітьми які мають вади мовлення; законодавчих документів та нормативних актів, що регулюють корекційну освіту дошкільнят з ТПМ.</p> <p>Вміння обґрунтовувати вибір форм, засобів, методів корекційної освіти дошкільнят відповідно до характеру порушення їхнього мовлення та завдань навчально-виховного процесу; складати конспекти виховних заходів згідно з програмою навчання та виховання дошкільнят з ТПМ; добирати навчально-методичне забезпечення адекватне завданням навчання та виховання дошкільнят з ТПМ.</p>
ППН 08	Основи інклюзивної освіти	3	ЗК ₁ ЗК ₄ ЗК ₇	ПК ₂ ПК ₁₁ ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₇ ПК ₂₀	<p>Знання моделі освітньої інтеграції; сучасних інтеграційно-освітніх тенденцій; своєрідності протікання фаз соціалізації дітей з порушеннями мовлення; особливостей їх соціального розвитку в умовах інклюзивного навчання. технологій інклюзивного навчання, особливостей застосування психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями мовлення в умовах інклюзивного навчання.</p> <p>Вміння застосовувати знання про загальні та специфічні закономірності розвитку особистості з порушеннями психофізичного розвитку при організації корекційного навчання та виховання дітей в умовах інклюзивного навчання; проводити психолого-педагогічне вивчення розвитку дітей з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної освіти;</p>

					організувати ефективну співпрацю з батьками дітей із порушеннями мовлення; планувати і розробляти індивідуальний навчальний план, індивідуальну програму розвитку дитини з порушеннями розвитку, здійснювати супровід навчального процесу і підтримку дітей з порушеннями мовлення в умовах інклюзивного навчання.
ППН 09	Виробнича практика	15	ЗК ₂ ЗК ₄ ЗК ₆ ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₂ ПК ₇ ПК ₁₁ ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₅ ПК ₁₆ ПК ₁₇ ПК ₁₉ ПК ₂₀ ПК ₂₂ ПК ₂₄ ПК ₂₅	Вміння планувати корекційно-виховну та психолого-педагогічну діяльність, усвідомлювати мету та конкретизувати її в завданнях; здійснювати навчання та виховання дітей-логопатів відповідно до педагогічних закономірностей і принципів. Використання основних положень загальної теорії та методики корекційної педагогіки та логопедії. Вміння здійснювати навчально-виховний та корекційний процес з урахуванням вимог сучасних науково-методичних концепцій планування, програмування та контролю. Вміння управляти процесом корекційної роботи, проводити диференційовані та комплексні діагностичні заходи. Застосування заходів запобігання травматизму у навчально-виховному процесі.
2.2. Вибіркова частина (самостійного вибору ВНЗ)					
ППВВ 01	Мовленнєві та сенсорні системи та їх	4	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₅	ПК ₃ ПК ₄ ПК ₆ ПК ₁₂	Знання клініко-фізіологічних особливостей і закономірностей фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими та сенсорними порушеннями; структури дефектів при порушенні мовлення та функції сенсорних систем та потенціальні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорій дітей з такими вадами. Вміння визначити структуру дефекту при різних аномаліях та

	порушення				потенціальні можливості розвитку особистості кожної категорії дітей з фізичними та розумовими вадами; ефективні шляхи та засоби профілактики вад в розвитку; Вміння виявити шляхи покращення життя та діяльності дітей з вадами в соціальному оточенні.
ППВВ 02	Логоритміка з методикою	3	3	ЗК ₂ ЗК ₅ ЗК ₈ ЗК ₉ ЗК ₁₁ ПК ₂ ПК ₁₇ ПК ₂₀ ПК ₂₂	Знання правил підготовки дітей до занять з ритміки, методів навчання їх знаходити місце в строю, займати вихідне положення, ходити вільним кроком, рухатись по залі, ритмічно виконувати нескладні рухи; загальнорозвиваючих вправ: як визначати потрібний напрямок руху, рухатись під музичний аккомпанемент, вміння розрізняти основні характерні рухи танців різних народів. Уміння проводити вправи на координацію рухів, на розслаблення м'язів; проводити ігри під музику, танцювальні вправи; навчати ритмічно виконувати танцювальні рухи під музику; проводити музичні ігри з предметами, співом чи мовним супроводом; проводити загальнорозвиваючі вправи під музику в певному ритмі та темпі; навчати основним характерним рухам танців, складати танцювальні вправи.
ППВВ 03	Психолого-педагогічна діагностика та відбір		3,5	ЗК ₂ ЗК ₄ ЗК ₅ ПК ₁ ПК ₂ ПК ₃ ПК ₄ ПК ₅ ПК ₁₀ ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₆	Знання особливостей дітей з обмеженими психічними і фізичними можливостями; психодіагностичних методик; роль психологічних, педагогічних і медичних досліджень у розв'язанні практичних задач ранньої корекції, навчання і виховання дітей з обмеженими можливостями. Знання діагностики мовленнєвих порушень та диференційної діагностики дітей з мовленнєвими порушеннями; оптимальні строки виявлення різних мовленнєвих порушень; взаємозв'язку між усним (у дошкільному) та письмовим (у школі) мовленням;

				ПК ₁₇ ПК ₂₄	<p>особливостей розвитку дітей з порушеннями мовлення у дошкільному та шкільному віці; корекційних прийомів, спрямованих на попередження дефектного стану мовлення та вторинних проявів; відбору дітей з порушенням мовлення в дитячі установи; показань до зарахування дітей на логопедичні курси.</p> <p>Уміння застосовувати комплексні методи вивчення психофізичного стану дитини; використовувати методи психолого-педагогічного дослідження порушень і вад розвитку дітей в залежності від практичних потреб; діагностувати рівень розвитку дітей; розробляти корекційно-педагогічні програми та здійснювати їх.</p> <p>Уміння проводити діагностику та диференційну діагностику мовленнєвих порушень дітей дошкільного та шкільного віку; розробляти методи навчання дошкільників з урахуванням різних мовленнєвих порушень; здійснювати корекцію вад мовлення та вторинних проявів; проводити відбір дітей за рівнями і показниками розвитку мовлення в спеціалізовані групи садків для дітей з мовленнєвими вадами; відбір дітей на логопедичні пункти при загальноосвітніх школах; комплектування в групи для дітей з порушеннями мовлення; надавати рекомендації педагогам і батькам.</p>
ППВВ 04	Організація та методика навчального	4,5	ЗК ₁ ЗК ₂ ЗК ₈	ПК ₂ ПК ₁₁ ПК ₁₃	<p>Знання своєрідності протікання фаз соціалізації дітей з порушеннями мовлення; особливостей їх соціального розвитку в умовах корекційного навчання; технологій корекційного навчання, особливостей застосування психолого-педагогічного супроводу дітей з порушеннями мовлення в умовах інклюзивного навчання.</p>

	процесу осіб з психофізичними вадами		ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₁₄ ПК ₁₆ ПК ₁₇ ПК ₁₉ ПК ₂₀ ПК ₂₂ ПК ₂₃	Вміння застосовувати знання про загальні та специфічні закономірності розвитку особистості з порушеннями психофізичного розвитку при організації корекційного навчання та виховання дітей; проводити психолого-педагогічне вивчення розвитку дітей з порушеннями мовлення; організовувати ефективну співпрацю з батьками дітей із порушеннями мовлення; планувати і розробляти індивідуальний навчальний план, індивідуальну програму розвитку дитини з порушеннями розвитку, здійснювати супровід навчального процесу і підтримку дітей з порушеннями мовлення.
ППВВ 05	Соціально-правове забезпечення неповносправних осіб	3,5	ЗК ₂ ЗК ₇	ПК ₇ ПК ₁₆	<p>Знання історії становлення вітчизняної та зарубіжних систем соціального захисту та обслуговування дітей та дорослих з інвалідністю; принципів та форм роботи міжнародних організацій у сфері правового забезпечення дітей та дорослих з інвалідністю; теорії та практики соціального захисту та соціальної роботи з інвалідами в зарубіжних країнах; основних положень соціальної політики щодо громадян з інвалідністю, системи та змісту соціального обслуговування дітей та дорослих з інвалідністю в Україні.</p> <p>Вміння встановлювати контакт із інвалідами різних вікових категорій в складних соціальних умовах; проводити соціальну діагностику, використовуючи методи та засоби соціальної роботи; розробляти індивідуальну програму соціальної реабілітації інвалідів із різними психофізичними порушеннями; розробляти соціальний прогноз подальшої інтеграції та адаптації інваліда у соціальному середовищі; надавати консультативну допомогу в галузі юридичного забезпечення</p>

					прав інвалідів в Україні.
ППВВ 06	Логопедичний масаж	6	ЗК ₂ ЗК ₉	ПК ₁₂ ПК ₂₀ ПК ₂₁ ПК ₂₄	<p>Знання наукових теоретико-методичних основ масажу; форм, засобів, методів і прийомів логопедичного масажу; принципів організації, навчально-методичного забезпечення та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення мовленнєвого розвитку; анатомії та фізіології людини; особливостей моторних функцій дітей з ПМР; розвитку моторних функцій у дітей з нормальним мовленнєвим розвитком та у дітей з різними мовленнєвими порушеннями; різних методик застосування логомасажу у роботі з дітьми які мають порушення мовлення.</p> <p>Вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, планувати навчальну, корекційно-розвивальну та ігрову діяльність з дітьми з ТПМ; самостійно обстежувати артикуляційний апарат у дітей та дорослих, формувати знання з проведення різних вправ артикуляційного апарату та вірно добирати прийоми масажу у роботі з дітьми з ТПМ; визначати рівень фізичного та мовленнєвого розвитку дитини шляхом обстеження; самостійно підбирати комплекс вправ, прийомів та ігор для подолання патологічних процесів у артикуляційному апараті людини; правильно застосовувати комплекс прийомів логопедичного масажу на різних етапах корекційної роботи з основними категоріями дітей із тяжкими порушеннями мовлення; навчити артикуляційним вправам та прийомам масажу у роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями.</p>
					Знання специфіки використання, застосування та комплектації різних елементів та ліній логопедичного устаткування і

ППВВ 07	Технічні засоби навчання у спеціальних дитячих закладах	3	ЗК ₂ ЗК ₉	ПК ₂ ПК ₁₁ ПК ₁₄ ПК ₁₅ ПК ₂₁ ПК ₂₂	<p>тренажерного обладнання (за призначенням, конструкцією, ергономічними і естетичними показниками, вимогами безпеки, тощо).</p> <p>Вміння визначати перелік технічних засобів навчання відповідно до потреб та можливостей корекційного процесу; вміння порівнювати альтернативні варіанти комплектації та використання обладнання і устаткування у корекційно-виховному процесі.</p> <p>Вміння визначати ризики та дотримуватися техніки безпеки під час навчально-корекційної роботи.</p>
Вибіркова частина (за вибором студента)					
ППВС 01	<i>Рекреаційні технології</i>	3	ЗК ₂ ЗК ₄ ЗК ₈ ЗК ₉	ПК ₁₃ ПК ₁₄ ПК ₁₅ ПК ₁₇ ПК ₁₉ ПК ₂₁ ПК ₂₃	<p>Знання теоретичних засад використання рухової активності людини під час дозвілля для збереження та зміцнення здоров'я</p> <p>Використання законодавчого та нормативно-правового забезпечення фізкультурно-оздоровчої діяльності, сучасних засобів і технологій організації та здійснення оздоровчо-рекреаційної діяльності.</p> <p>Вміння комплексно застосовувати відповідні засоби, форми, методи та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності. Володіння методиками оцінки рівня рухової активності людини та використання особливості залучення різних груп населення до оздоровчо-рекреаційної рухової активності. Вміння визначати ризики та дотримуватися техніки безпеки під час навчально-корекційної роботи.</p>
	<i>Адаптивне фізичне виховання</i>		ЗК ₂ ЗК ₈ ЗК ₉ ЗК ₁₁	ПК ₂ ПК ₁₀ ПК ₁₁ ПК ₁₄	<p>Знання теоретико-методичних засад фізичного виховання неповносправних осіб для збереження та зміцнення здоров'я.</p> <p>Використання законодавчого та нормативно-правового забезпечення інноваційної фізкультурно-спортивної діяльності</p>

				ПК ₁₅ ПК ₁₇ ПК ₂₁ ПК ₂₃	осіб які мають психофізичні вади. Вміння комплексно застосовувати відповідні засоби, форми, методи та технології ФВіС. Вміння визначати ризики та дотримуватися техніки безпеки під час навчально-корекційної роботи.
--	--	--	--	--	---

<p>Знати основні етапи розвитку світової та вітчизняної філософії, провідну проблематику цих етапів та особливості побудов світоглядних знань; видатних представників світової та вітчизняної філософії, їх вихідні ідеї; значення основних філософських термінів.</p> <p>Уміти порівнювати та аналізувати переваги та недоліки певних філософських позицій; пояснювати суттєві особливості світових релігій, виявляти та аналізувати основні форми мислення, застосовувати знання при аналізі та оцінюванні суспільних феноменів.</p>	+	+	+																															
<p>Опанування системою знань з фізичної культури та здорового способу життя, необхідних в процесі життєдіяльності, навчання, роботі, сімейному фізичному вихованні.</p> <p>Оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами раціональної фізкультурної діяльності, забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвитку й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості.</p>	+	+	+																															
<p>Знання зовнішніх форм і пропорцій тіла людини та його частин; окремих органів, їх конструкцію, мікроскопічну будову; основних етапів розвитку людини в процесі еволюції; особливостей будови тіла й окремих органів в різні вікові періоди; особливостей формування людського організму в умовах навколишнього середовища.</p> <p>Вміння вказати кістки, м'язи, системи та органи людини; показати ділянки людського тіла з урахуванням топографічної будови.</p>	+		+																															
	+		+																															
	+	+																																

11. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	визначаються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЗНТУ
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗНТУ
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	визначаються Положенням про оцінювання в ЗНТУ
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	визначаються Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом МОН України від 24.01.2013 р. № 48
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	визначається вимогами до матеріально-технічного забезпечення
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	визначається Положенням про організацію освітнього процесу в ЗНТУ
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	розміщення на сайті ЗНТУ у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	перевірка на плагіат

12. Форма атестації здобувачів ступеня «Бакалавр»

Атестація випускників здійснюється за допомогою засобів контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки з дотриманням принципів формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань.

Принципами формування і реалізації системи засобів державної діагностики якості знань бакалавра зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» є: уніфікація, комплексність, актуальність, взаємозамінність та взаємодоповнюваність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність. Атестація проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння ОПП, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи професійних компетентностей, передбачених стандартами вищої освіти з напрямку 016 «Спеціальна освіта».

Нормативні форми атестації: складання комплексного екзамену з дисциплін професійної підготовки. У процесі державної діагностики визначається рівень здатності розв'язувати складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у професійній діяльності у сфері корекційної освіти, збереження та зміцнення здоров'я, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук в умовах невизначеності та складності оточуючого середовища.

Атестація випускників, які здобувають освітній ступень бакалавра зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта», здійснюється Екзаменаційною комісією (ЕК) ВНЗ. Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час їх атестації у терміни, передбачені навчальним планом. Присвоєння кваліфікації «бакалавр зі спеціальної освіти» здійснює екзаменаційна комісія.

13. Терміни навчання за формами

Денна та заочна форма навчання – 4 роки. За скороченим терміном навчання – 2 роки.

14. Працевлаштування випускників ступеня «бакалавр» освітньо-професійної програми «Корекційна освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

Бакалавр зі спеціальної освіти може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими класифікаційних угруповань національного класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:

3340 Вихователь

3330 Асистент вчителя з корекційної освіти

3229 Логопед

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті університету до початку прийому на навчання до університету відповідно до Правил прийому. Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти несе завідувач випускової кафедри.